

Foreningen til Ski - Idrettens Fremme
Kongeveien 5
0787 OSLO
Att. Lisa Näsholm

Saksbehandler, innvalgstelefon

Tonje Katrine Vaage, 32266629

Tillatelse til motorferdsel på barmark og utbedring av skiløype i Langvassbrenna naturreservat

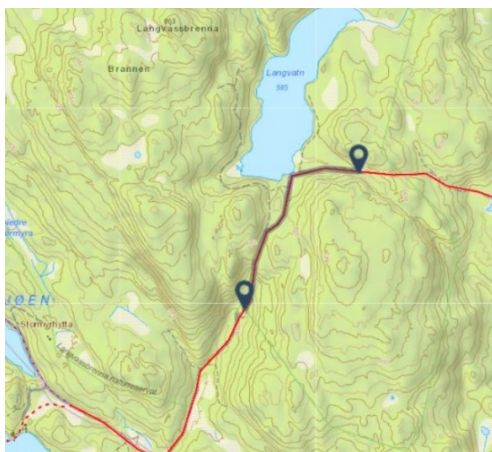
Statsforvalteren gir Foreningen til Ski-Idrettens Fremme ved Lisa Näsholm tillatelse til utbedringstiltak i deler av skiløypetrasé og motorferdsel på barmark i forbindelse med dette i Langvassbrenna naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 7 bokstav c og g. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 15.11.2021. Det er søkt om tillatelse til motorferdsel på barmark samt utbedringstiltak langs en skiløypetrasé i Langvassbrenna naturreservat i Jevnaker kommune.

Skiforeningen Idrettens Fremme søker om å utføre en rekke utbedringstiltak langs en del av en skiløypetrasé i Langvassbrenna naturreservat. Deler av den markerte strekningen i søknaden (figur 1) er preget av mye vann i traséen, som skaper isete og skumle forhold i den bratte skiløypa. Det er derfor et ønske om å lede vannet vekk ved å lage grøft langs traséen (figur 2). Det er også behov for å fjerne steiner som stikker opp i løypa, kavle og kloppegge et bløtområde, bytte ut et rør på tvers av traséen, samt hogge to mindre trær. Videre er det også behov for å flytte på en større stein, samt fjerne deler av en stein som gjør at løypa er trang. Tiltakene er vist i figur 2, 3, 4, 5 og 6.

I e-post med ytterligere informasjon om tiltaket mottatt 10.12.2021 opplyses det at arbeidene vil utføres med en mindre gravemaskin på omtrent 2-3 tonn. Grøft for å lede vannet vekk fra traséen vil normalt kun være nødvendig på én side, men det kan også oppstå behov for å grave grøft på tvers av løypa og legge rør for å lede vann fra den ene siden over til den andre. Grøften vil ha en dybde på omtrent 0.5 meter. Traséen hvor det er behov for å fjerne deler av stein samt flytte en annen er en smal sving, og løypemaskinen på 8-9 meter kommer seg ikke forbi uten å skrape borti steinene. Videre opplyses det at tiltaket trolig blir gjennomført på våren slik at løypa skal gro så raskt som mulig. Det er også et alternativ å gjennomføre tiltaket på høsten, men det må være barmark for å kunne utføre arbeidet og det er følgelig ikke aktuelt å gjennomføre det på vinteren.

Figur 1: Kart over strekningen hvor det skal gjennomføres utbedringstiltak.

Figur 2: Del av strekningen hvor det er et ønske om å lage grøfter langs traséen for å lede vekk vann.

Figur 3: Del av strekningen hvor det ønskes å fjerne stein som stikker opp i skiløypa.

Figur 4: Del av strekningen hvor det ønskes å kavle samt kloppegge bløte partier.

Figur 5: Rør som det er ønskelig å skifte ut med ett som har større dimensjon.

Figur 6: Del av strekningen hvor det ønskes å fjerne litt av en større stein, flytte en stein til siden, lede vann vekk fra løypetraséen ved grøfting samt felling av to trær.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Langvassbrenna naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Langvassbrenna naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 11.12.2015. Formålet med verneområdet er å bevare et relativt stort, variert og sammenhengende gammelskogområde med forekomst av sjeldne og sårbare sopp- og lavarter. Videre er formålet med naturreservatet å bevare et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til idretts- og friluftslivsformål.

I naturreservatet er vegetasjonen, herunder busker og trær vernet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften § 3 bokstav a. I henhold til verneforskriften § 3 bokstav c må det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet i reservatet, som f.eks. oppføring av varige eller midlertidige innretninger, drenering eller annen form for tørrlegging, eller uttak av masser. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende. Videre skal all ferdsel i reservatet skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner, og motorisert ferdsel i reservatet er forbudt, jf. verneforskriften § 5 punkt a.

I henhold til verneforskriften § 7 bokstav c kan Statsforvalteren gi tillatelse til nærmere bestemte formål, blant annet utbedring, omlegging og endring av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier. Statsforvalteren kan også gi tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette, jf. verneforskriften § 7 bokstav g. Dette betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfelle.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. nml. § 8. Statsforvalteren har kunnskap om verneområdet gjennom databaser som Artskart og Naturbase.

Langvassbrenna naturreservat ligger i nordvestre del av Nordmarka, sørøst i Jevnaker kommune. Reservatet utgjør et sammenhengende skogsområde som hovedsakelig består av to kollepartier med et større daldrag mellom, et større vann og en god del myr. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype i området. Området har stedvis gammel naturskog med gran i store dimensjoner og mye død ved av både gran og furu, inkludert furugadd. Gammelskog dominerer, og i partier er det urskogsnaer furuskog som er sjeldent i regionen. Flere truede og sårbare arter knyttet til død ved og fuktige bergvegger forekommer i verneområdet, og området har også flere spillplasser for hønsefugl. Skiløypetraséen ligger i sør-østre del av reservatet, og det er ikke gjort registreringer av naturtyper eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse i nærheten av det planlagte tiltaket.

De omsøkte utbedringstiltakene skal skje innenfor allerede eksisterende løypetrasé, og vil ikke føre til en utvidelse av traséens bredde med unntak av ett punkt som i dag er for smalt til at løypemaskinen kan passere uten skader på utstyr. Graving av grøft vil også kun skje langs en kort strekning. Kavlingen og utskifting av rør på tvers av løypa er tiltak som erstatter allerede eksisterende tilretteleggingstiltak langs traséen. Videre vil klopplugging av det bløte partiet kunne skåne vegetasjonen ved å kanalisere ferdsele. Motorferdselen på barmark vil kunne medføre en midlertidig forstyrrelse i reservatet, men vil kun skje i en begrenset del av reservatet. Etter vår vurdering vil utbedringstiltakene og motorferdselen i forbindelse med disse dermed ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. nml. § 10. Dette innebærer at virkningene av bruk av gravemaskin på barmark samt utbedring av deler av skiløypetrasé skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Langvassbrenna naturreservat er et relativt urørt skogsområde med generelt få stier med unntak av sti/traktorvei/skiløypetrasé helt sør og helt nord i reservatet. Området er en del av Nordmarka som har stor verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett, men reservatet er noe mindre brukt til idretts- og friluftaktiviteter enn andre områder som ligger nærmere de større befolkningskonsentrasjonene i Oslo-regionen. Utbedringstiltakene er begrenset i omfang, og vil skje i allerede eksisterende trasé. Etter vår vurdering vil tiltakene derfor ikke øke den samlede belastningen i reservatet nevneverdig. Motorferdselen på barmark vil etter vår vurdering kunne øke belastningen i reservatet noe, men vil være en midlertidig forstyrrelse i en kort periode mens utbedringstiltakene utføres. For å begrense eventuell økt belastning tiltaket kan ha på dyre- og fuglelivet i reservatet settes det vilkår om at tiltaket skal gjennomføres utenom den sårbare hekke- og yngletiden for artene, jf. nml. § 12.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. § 12. Der steiner fjernes i løypetraséen kan underlaget jevnnes ut med gravemaskin, men det skal ikke fylles på med grus eller andre fremmede masser fra områder utenfor naturreservatet. I denne saken er det nødvendig å benytte seg av lett gravemaskin for å kunne gjennomføre utbedringstiltakene. Ved kjøring på barmark er det en risiko for at det oppstår varige kjøreskader i terrenget. For å sikre at det ikke oppstår slitasje og/eller varige påvirkninger på naturverdiene settes det vilkår om at man skal unngå kjøring på fuktig mark, så langt som mulig. Dette gjelder også områder som normalt er fastmark, men som kan bli mer sårbare for slitasje i

perioder med mye nedbør. I bløte deler av traséen hvor det ønskes å utbedre kavling og legge en klopp, vil det være mest hensiktsmessig å kjøre på kavlingen, slik at risikoen for kjøreskader holdes til et minimum. Dersom det likevel skulle oppstå skader på terrenget vil prinsippet om kostnader ved miljøforringelse, jf. nml. § 11, kunne komme til anvendelse. Vi ber om at eventuelle kjøreskader rapporteres til Statsforvalteren i Oslo og Viken og rettes opp omgående av tiltakshaver etter vår instruks.

Forbudet mot motorisert ferdsel i verneområdet skal blant annet sikre at området ikke blir utsatt for kjøreskader. Det er samtidig gjort en avveining mot andre hensyn ved at kjøring er tillatt for visse formål (verneforskriften § 6) eller kan tillates med særskilt dispensasjon (verneforskriften § 7). Blant annet er bruk av traktor eller lett terrengkjøretøy for uttransport av felt elg, hjort og bjørn på eksisterende traktorvei markert på vernekartet tillatt, jf. verneforskriften § 6 bokstav b. Deler av løypetraséen hvor det er søkt om kjøring på barmark ligger langs denne traktorveien. Videre er bruk av området til friluftsliv trukket spesifikt frem i verneformålet, hvor det står at det skal tas hensyn til bærekraftig bruk av området til idretts- og friluftslivsformål. Vi har vektlagt hensynene i forskriftsbestemmelsene i vår vurdering av denne saken. Det er likevel sentralt at hensynet til friluftslivsformål ikke går på bekostning av de andre hensynene verneforskriften er satt til å ivareta. Det stilles derfor vilkår til vedtaket for å sikre at disse hensynene blir ivaretatt.

Etter vår vurdering vil det omsøkte tiltaket ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. På denne bakgrunn vurderer vi at det kan gis tillatelse til utbedring av deler av skiløypetrasé og motorferdsel på barmark med hjemmel i verneforskriften § 7 bokstav c og g.

Vedtak

Statsforvalteren gir Foreningen til Ski-Idrettens Fremme ved Lisa Näsholm tillatelse til utbedringstiltak i deler av skiløypetrasé og motorferdsel på barmark i forbindelse med dette i Langvassbrenna naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 7 bokstav c og g.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Utbedringstiltakene skal gjennomføres på de stedene og slik de er beskrevet i søknaden.
- Hull i løypetraséen etter fjerning av stein kan jevnes ut, men det skal ikke fylles igjen med grus eller fremmede masser. Stein som flyttes på skal legges på en naturlig plass i terrenget slik at de glir mest mulig inn i omgivelsene.
- Motorferdsel skal skje hensynsfullt, og kun med mindre gravemaskin i forbindelse med utbedringstiltakene slik det er beskrevet i søknaden.
- Motorferdselen skal ikke skje i sårbar hekke- og yngletid for dyre- og fuglearter i reservatet, det vil si i perioden 15. april – 15. juni.
- Det skal så langt det er praktisk mulig ikke kjøres på fuktig mark. Dette gjelder også områder som normalt er fastmark, men som kan være utsatt for slitasje i særlige fuktige perioder med mye nedbør. Eventuelle kjøreskader skal rapporteres til Statsforvalteren omgående.
- Tiltaket skal utføres innen 01.11.2022.
- Kort dokumentasjon på utført tiltak skal sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken: sfovp@statsforvalteren.no
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tonje Katrine Vaage
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Jevnaker kommune Kirkegata 6 3520 JEVNAKER